

BELGISCH LIMBURG

H. van de Wijngaard

Over de spelling

De RND-zinnen zijn omgespeld volgens de richtlijnen van de Veldeke-spelling.* De daarbij gebruikte tekens zijn al beschreven in de bijdrage over de spelling van de dialecten in Nederlands Limburg op blz. 126.

Karakteristiek voor een deel van de dialecten van Belgisch Limburg is dat men er sommige klinkers met onvoldoende ronding van de lippen uitspreekt. Dialectgebruikers in deze streken spreken de *uu* uit als *ie*, de *u* als *i*, de *eu* als *ee*, de *ö* als *e* en de *äö* als *ae*.

Ook in de dialecten van Bree en Bilzen komt dit verschijnsel voor. In zin 82 treedt het bijvoorbeeld op in de woorden *kèrrefke*, *plaeke* en *plikke*. In niet-ontrondende dialecten zouden deze woorden als *körrefke*, *pläöke* en *plukke* worden uitgesproken.

* Ook de Vereniging voor Limburgse Dialect- en Naamkunde heeft overigens een dialectspelling voor de Limburgse dialecten ontwikkeld. Dit spellingssysteem wordt beschreven in: J. Cajot (red.), *Hoe maak ik een dialectwoordenboek*. Hasselt 1995.

- RND zin 82: Haar dochtertje is met een korfje naar 't bos gegaan om braambeziën te plukken.

Lommel hæ.r dõːχtærkən ɪ.s me.ə kæɾˀfkənæ ʃbo.s χuŋ bræ .mbøsn
plø.ʔn

Hur dochterken is mi e kørrefke ne 't bós gón brem-
busn plukng.

Bree heːr meːstnis meðə kæɾˀfkə nɔðə buz bru ˀmbiˀrə ple ˀkə
Haer maestn is mèt e kèrrefke no de bós broeëmbejere
plaeke.

Sint Truiden æɾ dɔχtærkə of me .tskə ɪz beɳə kærˀf of bæðə kærˀfkə nɔʃ
bɔs χægu .n brumbeˀrə gɔn trækə
'r Dochterke/mètske is bè ne kurref/but e kurrefke no 't
bos gegoon broembaejre gon trekke.

Zonhoven	hø:R dōχtærkē ε,z bε,də kARəfkə nō də bōs χɔ' brəmbe'RO plākə Heur dochterkn ès bèt e kurrefke no de bos gao brom- bere plukke.
Bilzen	εr dōxtærkə is mētər kərəfkə nu,ʔ də bus χ.əgəŋə bru,ʔm'lə plɪ,kə Èr dochterke is mèt 'r kèrrefke noeë de bós gegange broeëmele plikke.

• RND zin 83: Daar is een sport uit die ladder.

Lommel	dərɪzən sproʔt kə pət ɪ,n di leʔr D'r is 'n sproeët kapot in die lejer.
Bree	dɔR ɪz ən spru,ʔts fanə le,jʔR Dor is 'n sproeëts van e lejer.
Sint Truiden	dɔ,z ən sproʔt fan də li:ʔr Dó's 'n sprót van deh lejer.
Zonhoven	dozən sproʔət fan de'j li:R ɔ:f Dó 's 'n sproeët van daej lier aof.
Bilzen	dʔz ə spru,ʔt o,ʔtə lədər D'us e sproeët out de ledder.

• RND zin 91: In 't lommer is 't best.

Lommel	ɪ,n də lómərtɪ,ʂt bε,s'ɪ,n In de lómmer is 't bèstn.
Bree	ɪnə ky,lə fā'ɪ ɪsəd bestə In e kuullesjaai is 't bèste.
Sint Truiden	ɪn də lu,mər ɪzdəʂ bestə In de loemmer is 't 't bèste.
Zonhoven	ε,nə kylə sχɔ'j ε,zd bastɪn En e kuulleschaoi ès 't bustn.
Bilzen	ɪn də kiləʂɔ'i ɪzət of ɪsət əd bestə In de kiellesjaoi is 't'is 't 't bèste.